



תת"ע 5561/01/18 - מדינת ישראל נגד לוואי כטיב

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

תת"ע 5561-01-18 מדינת ישראל נ' לוואי כטיב
בפני כבוד השופטת עידית פלד
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם לוואי כטיב

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם לפסיקת הוצאות בעקבות זיכוי, לאחר קבלת טענת אין להשיב לאשמה, מהעבירה המיוחסת לו - גרימת הפרעה לתנועה בניגוד לתקנה 21(ב)(3) לתקנות התעבורה.
2. יצוין, כי מדובר בעבירה מסוג ברירת משפט שהקנס בגינה הינו 500 ש"ח .

רקע:

3. כנגד הנאשם הוגש ביום 12.1.18 כתב אישום בגין עבירה של גרימת הפרעה/עיכוב לתנועה, בתאריך 12.5.17 בשעה 16.30, בכך שהשתתף בהפגנה לא חוקית בצומת פחם בכביש 65 והלך על הכביש על נתיב נסיעה וגרם להפרעת כלי הרכב.
4. בישיבה מיום 8.7.18, בהיעדר הנאשם, כפר ב"כ הנאשם בעובדות כתב האישום, והתיק נקבע לשמיעת הוכחות ליום 31.1.19.
5. בישיבה מיום 31.1.19, טרם שמיעת העדים, העלה ב"כ הנאשם טענה להגנה מן הצדק, וביקש להורות על ביטול כתב האישום בגין אכיפה בדרגתית; ובהחלטת מיום 31.1.19 הוריתי כי בנסיבות בהן מדובר בטענה המחייבת הנחת תשתית עובדתית, דינה להתברר במהלך שמיעת הראיות; והתיק נקבע לשמיעת ראיות ליום 5.11.19.
6. ביום 5.11.19 נשמעה פרשת התביעה, במהלכה העידו 3 עדי התביעה על בסיס דו"חות שערכו; וב"כ המאשימה עתרה לדחיית המשך שמיעת ההוכחות על מנת להציג סרטון המתעד את ההפגנה ואשר צוין בעדויות עדי התביעה ובדו"חות שהוגשו על ידם (סרטון שלא נכלל במסגרת הראיות שהועמדו לעיון ההגנה), ומיד חזרה בה מבקשתה לאפשר לה להגיש את הסרטון שכאמור לא הועמד לעיון הנאשם; ובסיום פרשת התביעה קיבלתי את טענת ההגנה כי אין להשיב לאשמה, מן הטעם שאין בראיות התביעה שהוגשו ראייה אשר קושרת את הנאשם שבעניינו לאירוע נשוא כתב האישום, והמאשימה לא עמדה בנטל להוכיח את מעורבותו של הנאשם באירוע.



7. לטענת הנאשם, היה על המאשימה לבחון את הטענות ואת חומר הראיות באופן ענייני ומהותי ולחסוך את עיניו הדין שנגרם לנאשם, אשר התייצב לכל הדיונים בעניינו והגיע לדיון ההוכחות עם עד הגנה, והפסיד ימי עבודה כנהג משאית בעסק של כריתת עצים.

8. המאשימה התנגדה לבקשה. נטען, כי קיומו של חומר ראיתי נוסף בתיק (סרטון) נודע בבוקר הדיון; וכי המאשימה חזרה בה מן הבקשה להבאת הסרטון על מנת שלא לפגוע בהגנתו של הנאשם גם בשל העובדה שההגנה לא היתה חשופה לסרטון.

9. הצדדים נתנו הסכמתם לכך שהחלטה בבקשה תינתן בהיעדרם.

10. לאחר ששקלתי טיעוני הצדדים על רקע מכלול החומר שבתיק, עמדתי היא כי דין הבקשה להידחות.

דין והכרעה

11. סעיף 80 לחוק העונשין קובע כדלקמן: "(א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; "

12. סעיף 80(א) לחוק העונשין אינו קובע הסדר אוטומטי של פסיקת פיצוי ושיפוי לכל נאשם שזוכה בדין או שהאישום בעניינו בוטל. ו"נקודת המוצא לדיון היא שלא כל חזרה מאישום, ואף לא כל זיכוי, יובילו בהכרח לפסיקת פיצויים לנאשם. הבחינה נסמכת כאמור על העילות הקבועות בסעיף 80 בנוסחו הנוכחי - כאשר לא היה יסוד להאשמה, או כאשר התקיימו "נסיבות אחרות" המצדיקות זאת. הפסיקה, כפי שיפורט להלן, יצקה תוכן להגדרות אלה, והדיון בעניין צריך להתקיים לאורה. " (ע"פ 853/19 **מרדכי (מורדי) מור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 07.11.2019)).

13. בהתאם לסעיף 80(א) לחוק, על-מנת שתקום זכות לקבלת פיצוי והוצאות הגנה, על נאשם שזוכה בדין או שהאישום בעניינו בוטל הנטל להוכיח התקיימות של אחת משתי עילות חלופיות: האחת, "ראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה". והשנייה, "ראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת". יצוין כי גם בהתקיים אחת משתי העילות האמורות, פסיקת הפיצוי והשיפוי אינה מובטחת אלא היא מסורה לשיקול-דעתו של בית-המשפט ("רשאי").

14. "הדברים האמורים נכונים במיוחד בנוגע לעבירות תעבורה מסוג של ברירת משפט. מדובר בעבירות קלות שעונשן קנס, והן אינן נושאות עמן סטיגמה פלילית. בהתחשב בכך, ונכח השאיפה להקל את המאבק בעבירות התנועה הכוללות פוטנציאל לפגיעה בגוף וברכוש, קבע המחוקק סדרי דין מיוחדים של



ברירת משפט, שתכליתם לעודד תשלום קנס ללא התדיינות, לפיכך תשלום הקנס נחשב להודאה באשמה, להרשעה ולנשיאה בעונש. לעומת זאת אם בחר המקבל הודעת תשלום קנס להישפט, הנטל על התביעה לשכנע כי ביצע את העבירה. במקרים שנעשה בהם שימוש במכשיר טכני (כגון מצלמה בכביש או ממל"ז למדידת מהירות נסיעה) על התביעה להוכיח את תקינותו ואת אופן הפעלתו של המכשיר. זכותו של אדם לבחור במשפט ולהילחם על חפותו גם בעבירת תעבורה, ואולם הבחור להישפט נוטל על עצמו סיכוי לזיכוי אל מול סיכון שיהיה עליו לשאת בהוצאות משפט: אם יזכה תוך קביעה שלא עבר עבירה, כגון אם יתברר כי המעשה לא היווה עבירה, או שהנאשם לא היה מי שביצע את העבירה, והוא הועמד לדין ברשלנות או בשל טעות טכנית או בירוקרטית, כי אז ניתן להניח שככלל, ובכפוף לנסיבותיו של כל מקרה, יזכה הוא בשיפוי בגין הוצאות הגנתו. לעומת זאת במקרים שבהם זוכה הנאשם זיכוי "טכני" מחמת היעדר הוכחה, כגון כאשר לא הצליחה התביעה להביא עד מרכזי, או כאשר לא נמצאה הראיה הטובה ביותר להוכחה בלא קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את העבירה, הרי ככלל ובהיעדר נסיבות חריגות, כגון התרשלות של ממש מצד התביעה, לא ישופה הנאשם בגין הוצאותיו. זוהי בעינינו נוסחת האיזון הראויה בין זכותו של אדם להגנה במשפט לבין האינטרס הציבורי. אם לא נאמר כן, עלולים אנו לעודד התדיינות ולסכל את מטרת המחוקק לפישוטם ולקיצורם של הליכים בעבירות תעבורה כחלק מהלחימה בעבירות תנועה. ("ע"פ 1382/00 עמית בן ארויה נ' מדינת ישראל, נו(4) 714 (2002)).

15. במקרה דנן, דעתי היא כי על אף זיכויו של הנאשם, לא עלה בידיו להוכיח את קיומן של אחת משתי העילות המצדיקות פיצוי והחזר הוצאות.

16. בענייננו, הושתת זיכויו של הנאשם על מחדלה של התביעה להביא בפני הנאשם ובית המשפט את הסרטון אשר צוין בעדויות עדי התביעה ובדו"חות שהוגשו על ידם, ולא הוכחה מעורבותו של הנאשם באירוע. אין מדובר בזיכוי המושתת על קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את העבירה שיוחסה לו, ולא ניתן לומר כי לא היה יסוד להאשמה של הנאשם. התביעה אמנם התרשלה ביחס להבאת הסרטון, אך אין בכך כדי להעיד כי לא היה קיים יסוד להאשמה מלכתחילה, ואין בכך כדי להיות התנהלות המצדיקה כשלעצמה שיפוי הנאשם, בייחוד בהתחשב בכך שהתביעה חזרה בה מבקשתה לדחייה נוספת של הדיון לצורך כך.

17. "המבקש הואשם בעבירת תעבורה, מהסוג שאיננו נושא עמו סטיגמה פלילית, וההליכים שנוהלו לא גררו פגיעה ממשית בזכויותיו של המבקש (עניין בן ארויה, בעמ' 719), מה גם שזיכויו של המבקש לא התבסס על ממצאים פוזיטיביים בדבר העדר אשמה. המבקש זוכה, בסופו של יום, מסיבה "טכנית" בלבד, וכלל הנסיבות במכלול אינן מצדיקות פיצוי המבקש או שיפוי (עניין בן ארויה, בעמ' 718-719). (רע"פ 7452/13 נפתלי פלס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.01.2015)), והדברים יפים גם לענייננו.

18. בהתחשב במכלול האמור לעיל, אני בדעה כי, עניינו של הנאשם אינו בא בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים פסיקת הוצאות בעבירות תעבורה מסוג ברירת משפט, ולא מתקיימת עילה לשיפוי הנאשם בגין הוצאות הגנתו.

לפיכך, הבקשה נדחת.



המזכירות תמציא את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ח חשוון תש"פ, 16 נובמבר 2019, בהעדר
הצדדים.